

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Art. 151/56

ZMIANY DO INSTRUKCJI STRZELANIA BATERII ARTYLERII NAZIEMNEJ

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

1956

Colour Chart #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Art. 151/56

ZMIANY
DO INSTRUKCJI STRZELANIA
BATERII ARTYLERII NAZIEMNEJ

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

1 9 5 6

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Art. 151/56

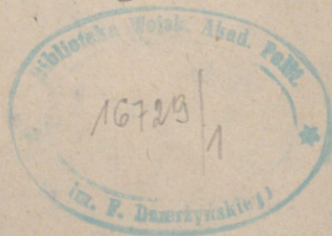
ZMIANY

DO INSTRUKCJI STRZELANIA BATERII ARTYLERII NAZIEMNEJ

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

1 9 5 6

1
246/R

Warszawa, dnia 29 listopada 1956 r.

ZARZĄDZENIE NR 50/ART.

Zatwierdzam i wprowadzam do użytku „Zmiany do instrukcji strzelania baterii artylerii naziemnej“.

Od nowego 1957 roku szkoleniowego wprowadzić i stosować podczas strzelań następujące zasadnicze zmiany:

1. W celu skrócenia czasu trwania wstrzeliwania nie sprawdzać granic jednowidłowego obramowania i serii zwierającej; do ognia skutecznego przechodzić na środku jednowidłowego obramowania lub w zależności od obserwacji strzelającego, na tej granicy, która znajduje się bliżej celu. W razie otrzymania serii zwierającej do ognia skutecznego przechodzi się na nastawach serii zwierającej, jeżeli stosunek znaków jest w granicach 3 :1, lub po uprzedniej zmianie nastaw zgodnie z pkt. 214 IS-54, jeżeli stosunek znaków w serii zwierającej jest 3 :1 i większy.

Jeżeli w czasie wstrzeliwania uzyskano strzał trafny, a do zburzenia lub zniszczenia celu należy uzyskać kilka trafień, do ognia skutecznego należy przechodzić na tych samych nastawach.

Podczas wstrzeliwania celów pomocniczych kierować się dotychczas obowiązującymi zasadami.

2. Jeżeli ogień skuteczny ma wykonywać bateria, dla przyspieszenia zalecać prowadzenie wstrzeliwania plutonem.

3. Ogień skuteczny rozpoczynać czterema pociskami przy wykonywaniu zadania ogniowego jednym działem (moździerzem), dwoma pociskami na działło (moździerz) przy wykonywaniu zadania ogniowego plutonem lub baterią. Na podstawie wyników obserwacji wybuchów wprowadzać w razie konieczności poprawki (przy strzelaniu plutonem lub baterią — wspólną poprawkę dla wszystkich dział).

4. W warunkach umożliwiających ocenę wielkości uchyień wybuchów w donośności, zezwalać strzelającemu w ogóle nie odszukiwać obramowania, a po wprowadzeniu poprawki na podstawie jednej — dwóch obserwacji dać na zmienionych nastawach serię kontrolną (serię z czterech strzałów podczas strzelania jednym działem lub moździerzem), po czym ponownie wprowadzić poprawki na podstawie wyników obserwacji serii kontrolnej i przejść do ognia skutecznego (czyli zastosować pkt. 97 IS-54 także podczas strzelania do celów nieruchomych).

5. Podczas wstrzeliwania serią ustopniowaną skoki celownika wyznaczać o wielkości jednowidłowego obramowania i po obramowaniu celu przechodzić do ognia skutecznego; przy tym w celu utrzymania wybuchów na linii obserwacji wyznaczać odstęp snopa równy wielkości wideł bocznych dla jednowidłowego obramowania.

6. Do wstrzeliwania wyznaczać snop zbieżny lub snop dostosowany do szerokości celu (w szczególnym wypadku — równoległy, jeżeli jego szerokość jest zbliżona do szerokości celu).

7. Dla oceny położenia średniego toru wystarczy posiadać cztery obserwacje w serii zwierającej zamiast pięciu zalecanych w pkt. 87 i 214 IS-54.

8. Ustalić jednolite sposoby wstrzeliwania według znaku i wielkości uchyień, a mianowicie: dawać jeden strzał na nastawach obliczonych (a podczas strze-

lania przy pomocy środków rozpoznania dźwiękowego — 2 strzały); po określeniu uchyień i wprowadzeniu poprawek dać serię 4 strzałów działem (moździerzem) kierunkowym, a przy tworzeniu celu pomocniczego powietrznego — 6 strzałów i po wprowadzeniu poprawek na podstawie wyników obserwacji serii przechodzić do ognia skutecznego. Strzał pojedynczy powtarzać tylko w tym wypadku, jeżeli pierwszy wybuch wcięty jest niedokładnie.

9. Uprościć opracowywanie wyników wstrzeliwania celu pomocniczego powietrznego, stosując określanie wysokości celu pomocniczego powietrznego nad poziomem morza zgodnie z nową redakcją pkt. 181.

10. Podczas wstrzeliwania granatem rozpryskowym pierwszą poprawkę dla obniżenia wysokości rozprysku do poziomu celu wprowadzać na podstawie obserwacji pierwszego rozprysku działa kierunkowego, a nie na podstawie obserwacji serii bateryjnej.

11. Aby uniknąć szablonowego stosowania zasad zawartych w instrukcji strzelania i przyzwyczajaić strzelających do przejawiania inicjatywy, punkt 3 instrukcji strzelania należy uzupełnić następującym zdaniem: „Zasady i sposoby strzelania podane w instrukcji opracowane są dla typowych warunków strzelania i nie powinny być szablonem we wszystkich bez wyjątku wypadkach“. Oprócz tego złągodzić redakcję szeregu punktów, w których zalecenia podane są w zbyt katagorycznej formie (pkt. 46, 47).

Jednocześnie wprowadzić następujące zmiany do „Programu strzelań artylerii naziemnej“:

1. Szybkość pracy strzelającego określać jako średni czas zużyty przez strzelającego na przygotowanie i przekazanie komend do dania kolejnych strzałów (od chwili ukazania się ostatniego wybuchu do komendy „Ognia“); w związku z tym zmienić nor-

my szybkości pracy strzelającego zgodnie z załącznikiem 2.

2. Nie zezwalać strzelającemu na wykonanie zadania ogniowego, jeżeli czas na przygotowanie danych początkowych do otwarcia ognia przekracza normę czasu przewidzianą dla oceny „dostatecznie“; w tym wypadku strzelanie ocenia się „niedostatecznie“.

3. W celu skrócenia czasu trwania wstrzeliwania nie zezwalać na szybkość ognia większą niż 10 sekund przy strzelaniu baterią (plutonem), tylko w razie nie sprzyjających warunków obserwacji kierownik strzelania może zezwolić na bardziej powolną szybkość ognia.

Szefowie artylerii okręgów wojskowych, Komendant Fakultetu Artylerii Akademii Sztabu Generalnego i komendanci szkół oficerskich do 1 grudnia 1957 r. przedstawiają mi wnioski dotyczące wprowadzonych zmian do instrukcji strzelania. We wnioskach, oprócz ogólnych uwag, odnoszących się do wprowadzonych zmian i instrukcji strzelania w całości, należy podać średni czas trwania wstrzeliwania po przygotowaniu danych początkowych na oko, pobieżnym i dokładnym (dla każdego sposobu przygotowania osobno) oraz błąd środkowy wstrzeliwania na podstawie wyników pierwszej serii ognia skutecznego. W związku z tym w każdym oddziale należy przeprowadzić po jednym strzelaniu pokazowym z wykonaniem jednej serii ognia skutecznego.

Załączniki: 1. Nowa treść zmienionych punktów: „Instrukcji strzelania baterii artylerii naziemnej“.

2. Zmiany do „Programu strzelań artylerii naziemnej“.

SZEF ARTYLERII WP

Tadeusz KUNICKI

generał brygady

NOWA TREŚĆ ZMIENIONYCH PUNKTÓW INSTRUKCJI STRZELANIA BATERII ARTYLERII NAZIEMNEJ

(wyd. 1954 r.)

Pkt 46. Do odległości topograficznej dodaje się poprawkę donośności z jej znakiem; otrzymaną donośność obliczoną celowo jest zaokrąglać do 100 m.

Na podstawie donośności obliczonej określa się początkową nastawę celownika.

Dla moździerzy na podstawie donośności obliczonej do celu oraz na podstawie różnicy wysokości celu i stanowiska ogniowego odszukuje się w tabelach strzelniczych poprawkę celownika na różnicę wysokości celu i dodaje się ją do nastawy celownika określonej na podstawie donośności obliczonej.

Do topograficznego kąta przeniesienia na cel dodaje się poprawkę kierunku z jej znakiem; otrzymany wynik celowo jest zaokrąglać do 0-05.

Pkt 47. Dla określenia nastawy poziomnicy (dla dział), różnicę wysokości celu i stanowiska ogniowego w metrach dzieli się przez $0,001 D$; jeżeli otrzymany wynik jest większy od 0-10, wówczas jego bezwzględną wielkość zmniejsza się o $1/20$ (5%). Kąt ten dodaje się do zasadniczej nastawy poziomnicy 30-00, jeżeli cel położony jest wyżej niż stanowisko ogniowe lub odejmuje się od 30-00, jeżeli cel położony jest

nizej niż stanowisko ogniowe. Na podstawie kąta celownika odpowiadającego donośności obliczonej do celu i kąta położenia celu odszukuje się w tabelach strzelniczych poprawkę kąta celownika na kąt położenia celu i wprowadza się ją (z uwzględnieniem znaku) do nastawy poziomnicy. Przy strzelaniu na skali celownika w tysięcznych kąt położenia celu i poprawkę kąta celownika na kąt położenia celu można uwzględniać przez odpowiednią zmianę nastawy celownika.

Jeżeli kąt położenia celu jest nieduży (do 0-10) lub gdy prowadzone będzie wstrzeliwanie celu, zezwala się nie uwzględniać poprawki kąta celownika na kąt położenia celu (oprócz strzelania górną grupą kątów).

Pkt 72. Uchylenie wybuchu w donośności ocenia się w stosunku do celu, lub na podstawie przedmiotów terenowych (rubieży), których położenie w stosunku do celu jest dokładnie znane; w razie możliwości określać uchylenie wybuchu od celu w metrach. Wybuch długi oznacza się znakiem plus (+), krótki — znakiem minus (—).

Wyraźne obserwacje w donośności dają wybuchy na linii obserwacji: przy wybuchu długim cel widoczny jest na tle obłoku wybuchu, a przy krótkim — cel zakryty jest przez obłok wybuchu. Dokładne zapoznanie się z rubieżami i ukształtowaniem terenu w rejonie celu ułatwia ocenę znaku wybuchu i oddalenia wybuchu od celu nawet w tych wypadkach, jeżeli wybuch nie nastąpił na linii obserwacji.

Pkt 73. Wybuchy obserwuje się, zapisuje i melduje w następującej kolejności:

— przy strzelaniu uderzeniowym: uchylenie w kierunku i znak wybuchu (zapis: „P7+“, meldunek: „W prawo siedem, długi“) lub uchylenia w kierunku, znak i wielkość uchylenia wybuchu w donośności

(zapis: „P7+ 100“, meldunek: „W prawo siedem, długi sto“):

— przy strzelaniu odbitkowym: uchylenie w kierunku, rodzaj i znak wybuchu (zapis: „L10R+“, meldunek: „W lewo dziesięć, rozprysk, długi“) lub uchylenie w kierunku, rodzaj, znak i wielkość uchylenia wybuchu (zapis: „L10 R+100“, meldunek: „W lewo dziesięć, rozprysk, długi sto“);

— przy strzelaniu rozpryskowym uchylenie w kierunku, rodzaj, wysokość i znak wybuchu (zapis: „L10 R5 —“, meldunek: „W lewo dziesięć, rozprysk pięć, krótki“).

Jeżeli rozprysk obserwuje się niżej podstawy celu (a przy tworzeniu celu pomocniczego powietrznego — niżej poziomu przyrzędu), wówczas zapisuje się: „R — 5“ lub „R — 10“ i melduje: „Rozprysk niżej pięć“ lub „Rozprysk niżej dziesięć“.

Niezaobserwowany wybuch oznacza się znakiem zapytania „?“ , a niewybuch — literami „Nw“.

Pkt 75. Do wstrzeliwania wyznacza się albo **snop zbieżny**, albo **snop dostosowany do szerokości celu** (równoległy, jeżeli jego szerokość jest zbliżona do szerokości celu) w zależności od tego, jaki snop wyznaczony jest do ognia skutecznego.

Przy przejściu do **ognia skutecznego**, jeżeli zachodzi konieczność, poprawia się snop wybuchów odpowiednio do rodzaju celu i jego szerokości; przy tym uwzględnia się wymaganą dla skuteczności rażenia wielkość odstępów między sąsiednimi wybuchami i wyznacza się snop wybuchów:

— **dostosowany do szerokości celu** — przy strzelaniu do transzei, ukrytej lub odkrytej siły żywej, baterii (karabinów maszynowych, moździerzy i artylerii) oraz innych szerokich celów; przy określaniu odstępów snopa dzieli się szerokość odcinka przez ilość dział (moździerzy);

— **równoległy** — przy strzelaniu do takich samych celów, jeżeli ich szerokość w przybliżeniu równa się frontowi baterii;

— **zbieżny** — przy strzelaniu do środków ognio-
wych nieprzyjaciela, punktów obserwacyjnych i in-
nych wąskich celów, których szerokość nie przekra-
cza 8 *Us* jednego dział; celowe jest również stoso-
wanie snopa zbieżnego dla dział przy strzelaniu do
odkrytych celów żywych o szerokości do 40 m (dla
moździerzy — do 100 metrów).

Jeżeli rozmieszczenie wybuchów w snopie nie od-
powiada kolejności dział (moździerzy) na stanowisku
ogniowym, to błąd w ich ustawieniu poprawia się po
strzelaniu.

Pkt 76. W czasie wstrzeliwania uderzeniowego jed-
nocześnie wstrzeliwuje się kierunek i donośność.

Wstrzeliwanie donośności wykonuje się metodą
obramowania celu i kolejnego przepoławiania otrzy-
manego obramowania; w pojedynczych wypadkach
(pkt. 95, 278, 282, 305) — metodą kolejnego zbliżania
wybuchów do celu.

W warunkach umożliwiających ocenę wielkości
uchylecia wybuchów w donośności można nie obra-
mowywać celu. W tym wypadku daje się 1—2 strzały
na nastawach początkowych. Po ocenieniu na oko
wielkości uchylenia wybuchów w kierunku i w do-
nośności wprowadza się poprawki do nastaw i daje
się serię baterijną (plutonową). Po wprowadzeniu
poprawki na podstawie wyników obserwacji serii ba-
teryjnej (plutonowej) przechodzi się do ognia sku-
tecznego.

Pkt 78. Przy sprowadzaniu wybuchów na linię
obserwacji i do czasu przejścia na obramowanie jed-
nowidłowe, niezależnie od sposobu przygotowania
danych początkowych, prowadzi się ogień pojedyn-
czymi strzałami dział (moździerza) kierunkowego.

Obramowanie jednowidłowe (w tym i początkowe, jeżeli jego wielkość równa się obramowaniu jednowidłowemu) odnajduje się i dalsze wstrzeliwanie prowadzi się: przy strzelaniu baterią (plutonem) seriami bateryjnymi (plutonowymi), a przy strzelaniu działem (moździerzem) — po 2 pociski.

Pkt 82. Snop wybuchów sprawdza się w miarę możliwości zawczasu. Przy kącie obserwacji większym niż 3-00 snop sprawdza ze stanowiska ogniowego oficer ogniowy baterii na wysokich rozpryskach lub dowódca baterii ze swego punktu obserwacyjnego. W ostatnim wypadku dowódca baterii daje serię bateryjną na kierunku zbliżonym do osiowego (zmienia kierunek strzelania w taki sposób, aby kąt obserwacji był nie większy niż 1-00).

W razie konieczności snop wybuchów poprawia się przez zwężenie (poszerzenie) snopa lub wprowadzenie poprawek kierunku dla każdego działła oddzielnie.

Jeżeli przy tym do wstrzeliwania był wyznaczony snop dostosowany do szerokości celu, wówczas przy przejściu do pierwszej serii plutonowej lub bateryjnej poprawia się kierunek w taki sposób, aby otrzymać wszystkie wybuchy w granicach szerokości celu.

Podczas obezwładniania wystarczy mieć mniej więcej jednakowe odstępki.

Po pierwszej serii plutonowej lub bateryjnej poprawia się kierunek tylko tych dział (moździerzy), których wybuchy wyszły poza granice szerokości celu. Przy przejściu do ognia skutecznego poprawia się snop zgodnie z pkt 75, uwzględniając przy tym uchylenia wybuchów w kierunku odpowiednich dział (moździerzy) otrzymane uprzednio na granicach jednowidłowego obramowania lub w serii zwierającej.

Podczas burzenia snop wybuchów poprawia się z dokładnością do jednej tysięcznej, dążąc do otrzy-

mania między wybuchami odstępów o wymaganej wielkości; poprawki kierunku 0-03 i mniejsze dla dział (dla moździerzy 0-05 i mniejsze) wprowadza się dopiero na podstawie dwóch obserwacji.

Pkt 83. Wielkość początkowego obramowania wynosi:

— przy przygotowaniu na oko — cztery obramowania jednowidłowe (a przy strzelaniu ze 107 i 120 mm moździerzy — dwa obramowania jednowidłowe);

— przy przygotowaniu pobieżnym, przeniesieniu ognia za pomocą mapy lub na oko — dwa obramowania jednowidłowe (a przy strzelaniu ze 107 i 120 mm moździerzy — jedno obramowanie jednowidłowe);

— przy przygotowaniu dokładnym, wykorzystaniu danych działa (moździerza) nawiązania i przeniesieniu ognia na podstawie dokładnego przygotowania topograficznego — jedno obramowanie jednowidłowe.

W zależności od obserwowanej wielkości uchylenia wybuchu od celu wielkość obramowania początkowego może być zmniejszona lub powiększona dwa i więcej razy; jednak wielkość obramowania początkowego nie powinna być mniejsza niż wielkość obramowania jednowidłowego.

Pkt 84. Wielkość obramowania jednowidłowego przy strzelaniu na skali odległościowej celownika — $2\Delta x$ (100 metrów); przy $U_g = 40$ m i większym — $4\Delta x$ (200 metrów).

Przy strzelaniu na skali celownika w tysięcznych wielkość obramowania jednowidłowego ($4 U_g$) określa się z tabel strzelniczych na podstawie donośności obliczonej do celu.

Przy strzelaniu z moździerzy wielkość obramowa-

nia jednowidłowego (4 Ug) wynosi 50, 100 lub 200 metrów w zależności od wielkości Ug.

Pkt 85. Jeżeli wybuch zaobserwuje się bezpośrednio w pobliżu celu, wówczas na poprzednich nastawach daje się 2 strzały przy strzelaniu działem (moździerzem) i serię przy strzelaniu baterią (plutonem); po otrzymaniu obserwacji jednego znaku odszukuje się obramowanie jednowidłowe. Jeżeli nie uzyska się obramowania jednowidłowego, wówczas odszukuje się obramowanie początkowe.

Pkt 85a. Jeżeli cel nie został uchwycony w obramowanie początkowe, wówczas odszukuje się obramowanie o tej samej wielkości.

Pkt 85b. Wstrzeliwanie zakańcza się po otrzymaniu obramowania jednowidłowego lub serii zwierającej. Na każdej granicy obramowania jednowidłowego należy mieć nie mniej niż po jednej obserwacji, a w serii zwierającej nie mniej niż po jednej obserwacji każdego znaku. •

Przy strzelaniu do celów o głębokości większej niż 100 metrów (4 Ug) obramowania jednowidłowego nie odszukuje się, a ogranicza się do otrzymania obramowania odpowiadającego głębokości celu.

Pkt 86. Skreślić zdanie: „Podczas strzelania z dział... ..(w prawo)“.

Pkt 87. Skreślić.

Pkt 88. Jeżeli w czasie wstrzeliwania otrzyma się strzał trafny, a do zburzenia lub zniszczenia celu potrzeba kilku trafień, przejść do ognia skutecznego na tych samych nastawach.

Pkt 91. Do ognia skutecznego przechodzi się:

— po otrzymaniu jednowidłowego obramowania — na środku lub na tej granicy, która jest bliżej celu;

— po otrzymaniu serii zwierającej — na tym samym celowniku, jeżeli stosunek znaków jest mniejszy niż 3 :1, a przy stosunku znaków 3 :1 i większym postępuje się zgodnie z pkt. 214.

Pkt 95. W przedostatnim wierszu zamiast słowa „wstrzeliwanie“ napisać „strzelanie“.

Pkt 96. Przy strzelaniu do piechoty w ruchu (piechoty na samochodach, transporterach opancerzonych itp.) wstrzeliwanie prowadzi się do celu (pkt 76) bądź też poprzestaje się na otrzymaniu serii krótkiej (przy odalaniu się celu — długiej) na drodze ruchu celu.

Wstrzeliwanie do celu rozpoczyna się pojedynczymi strzałami. Po otrzymaniu wybuchu na linii obserwacji lub w jej pobliżu należy przejść do strzelania baterią, dążąc do uzyskania obramowania początkowego.

W zależności od wyników obserwacji i szybkości poruszania się celu do ognia skutecznego przechodzi się:

— na tej granicy obramowania początkowego, do której zbliża się cel;

— na celowniku zmienionym w stosunku do tej granicy o jedno—dwa jednowidłowe obramowania w kierunku poruszania się celu;

— na jednym z celowników w granicach obramowania.

Przy skośnym lub skrzydłowym kierunku poruszania się celu wprowadza się oprócz tego poprawkę odchylenia odpowiednio do kierunku ruchu celu.

W wypadku otrzymania tylko serii krótkiej (przy odalaniu się celu — długiej) przechodzi się do ognia skutecznego na otrzymanych nastawach w tym momencie, gdy cel zbliży się do miejsca wybuchów serii danej w czasie wstrzeliwania; przy tym wprowadza się poprawkę odchylenia odpowiednio do kierunku

i szybkości poruszania się celu. Moment otwarcia ognia skutecznego określa się z uwzględnieniem czasu lotu pocisku.

Pkt 97. Skreślić (treść zawarta jest w pkt. 76).

Pkt 98. Skreślić.

Pkt 99. Wstrzeliwanie serią ustopniowaną stosuje się przede wszystkim przy przygotowaniu na oko i pobieżnym zwłaszcza do celów szerokich.

Wstrzeliwanie rozpoczyna się na obliczonych nastawach pojedynczymi strzałami działa (moździerza) kierunkowego i prowadzi się je aż do otrzymania obserwacji w donośności; następnie przechodzi się do strzelania baterią.

Po otrzymaniu strzału długiego nastawy celownika nie zmienia się dla prawego działa (moździerza), jeżeli bateria jest z prawej strony i dla lewego działa (moździerza), jeżeli bateria jest z lewej strony. Przy strzale krótkim postępuje się odwrotnie. Nastawę celownika każdego z pozostałych dział (moździerz) zmienia się w taki sposób, aby różnicą nastaw sąsiednich dział odpowiadała wielkości jednowidłowego obramowania; odstęp snopa baterii powinien odpowiadać wielkości wideł bocznych dla jednowidłowego obramowania w celu utrzymania wybuchów na linii obserwacji.

Serię bateryjną rozpoczyna dział (moździerz), którego nastawa celownika odpowiada największej donośności.

Po uzyskaniu jednowidłowego obramowania przechodzi się do ognia skutecznego zgodnie z pkt. 91; przy tym zmienia się kierunek z uwzględnieniem wideł bocznych dla skoku celownika prawego działa (moździerza) i kąta przeniesienia na uchYLENIE wybuchów od prawego skrzydła celu; snop układa się odpowiednio do szerokości celu.

Pkt 100. Przy dużym kącie obserwacji wstrzeliwanie prowadzi się w taki sam sposób jak przy małym i średnim kącie obserwacji, jednak odstęp snopa wyznacza się odpowiednio do szerokości ostatniego obramowania wszerek (pkt 107), a różnicę nastaw celownika sąsiednich dział określa się zgodnie z wielkością obramowania wszerek w celu utrzymania wybuchów na linii obserwacji.

Do ognia skutecznego przechodzi się na środku obramowania wszerek, w które został uchwycony cel.

Pkt 101. Skreślić.

Pkt 108. Do czasu otrzymania początkowego obramowania wszerek wstrzeliwanie prowadzi się pojedynczymi strzałami, po otrzymaniu obramowania przy strzelaniu baterią — plutonowymi lub bateryjnymi seriami (seriami plutonowymi — przy strzelaniu plutonem), a przy strzelaniu działem (moździerzem) — po 2 pociski.

Przy strzelaniu z moździerzy, jeżeli początkowe obramowanie wszerek równa się ostatniemu obramowaniu, wówczas po otrzymaniu pierwszego znaku wybuchu przechodzi się do strzelania seriami bateryjnymi (plutonowymi), a przy strzelaniu moździerzem — po dwa pociski.

W czasie wstrzeliwania baterią (plutonem) — snop zbieżny.

Do ognia skutecznego przechodzi się na środku ostatniego obramowania wszerek lub na nastawach serii zwierającej; na granicach ostatniego obramowania wystarczy mieć po jednej wyraźnej obserwacji.

Jeżeli w czasie wstrzeliwania otrzymano bezpośrednio trafienie w cel, a dla obezwładnienia, zburzenia lub zniszczenia celu potrzeba kilka trafień, wówczas na tych nastawach przechodzi się do ognia skutecznego.

Przy przejściu do ognia skutecznego wyznacza się snop w zależności od rodzaju celu, jego wymiarów i położenia w stosunku do stanowiska ogniowego.

Jeżeli wybuchy serii nie dadzą znaku obserwacji, wówczas nastawę celownika (poziomnicy) zmienia się odpowiednio do uchylenia średniego punktu wybuchów od celu.

Pkt 121. Wstrzeliwanie rozpoczyna się pojedynczym strzałem działa kierunkowego przy nastawie poziomnicy powiększonej o 10—20 tysięcznych w stosunku do obliczonej. Na podstawie obserwacji rozprysku wprowadza się poprawkę w wysokości i kierunku, po czym prowadzi się strzelanie seriami baterijnymi.

Jeżeli przy nowej nastawie poziomnicy znowu otrzyma się rozpryski nie dające znaków donośności, ponownie obniża się średni punkt serii rozprysków poziomnicą.

Jeżeli otrzyma się wszystkie wybuchy uderzeniowe albo ich przewagę, nastawy poziomnicy nie zmienia się.

Pkt 122. Po otrzymaniu obserwacji w donośności obramowuje się cel. Wielkość początkowego obramowania przyjmuje się taką samą jak przy strzelaniu uderzeniowym (pkt 83) jednak nie mniejszą niż 200 metrów (dwa jednowidłowe obramowania).

Wstrzeliwanie prowadzi się aż do uzyskania obramowania 200 metrowego lub serii zwierającej; jeżeli głębokość celu jest większa niż 200 m, wielkość ostatniego obramowania bierze się stosownie do głębokości celu.

Pkt 123. Jeżeli rozpryski któregoś z dział systematycznie uchylają się w wysokości w stosunku do rozprysków pozostałych dział baterii, to przed serią kontrolną lub przed przejściem do ognia skutecznego

wysokość rozprysków tego działa poprawia się poziomnicą.

Punkty 129—148 skreślić. Zamiast nich stosować punkty podrozdziału: „Wstrzeliwanie według znaku i wielkości uchyleń“ w nowej redakcji.

WSTRZELIWANIE WEDŁUG ZNAKU I WIELKOŚCI UCHYLEŃ

ZASADY OGÓLNE

Pkt 129. Wstrzeliwanie według znaku i wielkości uchyleń z naziemnych punktów obserwacyjnych prowadzi się:

- za pomocą dalmierza (sekundomierza);
- z dwuboczną obserwacją i przy pomocy pododziału rozpoznania dźwiękowego;
- za pomocą środków radiotechnicznych.

Pkt 130. Kolejność wstrzeliwania. Na obliczonych nastawach do celu (celu pomocniczego) daje się jeden strzał (podczas wstrzeliwania przy pomocy pododziału rozpoznania dźwiękowego — dwa strzały). Na podstawie uchylenia wybuchu (lub średniego punktu wybuchów), zmierzonego dowolnym z wymienionych sposobów w pkt. 129, określa się poprawki donośności i kierunku. Na poprawionych nastawach daje się serię czterech strzałów z szybkością zapewniającą pomiary uchyleń każdego wybuchu. Na podstawie wielkości uchylenia średniego punktu serii wybuchów od celu określa się poprawki, wprowadza się je w nastawy i przechodzi się do ognia skutecznego.

Ogień skuteczny poprawia się według znaku uchyleń, kierując się wskazaniem podanym w pkt. 214.

Jeżeli uchylenie pierwszego wybuchu (pierwszych dwóch wybuchów) określone zostało niedokładnie, wówczas na poprawionych nastawach jeszcze raz daje się jeden strzał (dwa strzały) i po wprowadzeniu poprawek przechodzi się do serii.

Pkt 131. Snop sprawdza się (jeżeli trzeba) przed przejściem do ognia skutecznego. W tym celu na snopie zbieżnym daje się na wstrzelanych nastawach po jednym strzale z każdego działła (po dwa z każdego moździerza), oprócz kierunkowego i na podstawie zmierzonych uchyleń (na podstawie średniego uchylecia dwóch wybuchów) określa się poprawki kierunku.

Jeżeli podczas wstrzeliwania z dwuboczną obserwacją uchylecia w donośności jakiegokolwiek działła w stosunku do kierunkowego będą większe niż $4 U_g$, wówczas z tego działła przy tych samych nastawach daje się jeszcze jeden strzał; na podstawie średniego uchylecia dwóch wybuchów wprowadza się poprawki w donośności i kierunku; przy mniejszym uchyleciu wybuchu w donośności niż $4 U_g$ poprawek w donośności nie wprowadza się.

Dla moździerza, którego średnie uchylecia dwóch wybuchów w donośności w stosunku do kierunkowego jest większe niż $4 U_g$, także wprowadza się poprawkę donośności i kierunku.

WSTRZELIWANIE ZA POMOCĄ DALMIERZA (SEKUNDOMIERZA)

Pkt 132. Z punktu obserwacyjnego mierzy się kąt między kierunkiem zasadniczym i kierunkiem na cel; za pomocą dalmierza (sekundomierza) określa się odległość do celu (d); na podstawie zmierzonego kąta

i odległości (d) nanosi się punkt celu na mapę (przyrząd kierowania ogniem, stolik ogniowy); określa się dane początkowe do celu.

Uchylenia wybuchów w kierunku mierzy dowódca baterii, a uchylenia w donośności określa się jako różnicę odległości do wybuchu i celu zmierzonych za pomocą dalmierza (sekundomierza).

Pkt 133. Jeżeli kąt obserwacji jest mniejszy niż 5-00, kierunek poprawia się tak, jak przy strzelaniu według znaku uchyień — z zastosowaniem stosunku zamiany i widel bocznych.

Widły boczne wprowadza się odpowiednio do poprawki donośności, którą przyjmuje się równą różnicy odległości do celu i do wybuchu (średniego punktu serii wybuchów).

Pkt 134. Przy dużym kącie obserwacji w celu określenia poprawek:

— na arkuszu papieru (rys. 8 *a* i *b*) lub na stoliku ogniowym wykreśla się linię obserwacji i linię celu pod kątem równym kątowi obserwacji (i); przecięcie się tych linii przyjmuje się jako punkt celu (C); przez cel wykreśla się linię uchyień w kierunku dla punktu obserwacyjnego;

— na podstawie zmierzonego uchylenia w kierunku wyrażonego w metrach (WA) i uchylenia w donośności (AC) nanosi się punkt wybuchu (średni punkt serii wybuchów);

— mierzy się uchylenia wybuchu (średniego punktu serii wybuchów) od celu w donośności (MC), wyrażając je w podziałkach celownika, oraz uchylenia w kierunku (MW), wyrażając je w tysięcznych, dzieląc w tym celu wielkość odcinka MW przez 0,001 D .

Ogień skuteczny poprawia się według znaku uchyień.

Pkt 135. Wstrzeliwanie za pomocą dalmierza stosuje się wtedy, gdy odległość obserwacji nie przekracza 3 km.

W razie otrzymania wybuchu poza polem widzenia dalmierza dowódca baterii wskazuje dalmierzystom miejsce, gdzie obserwowano wybuch i powtarza strzał.

Pkt 136. Wstrzeliwanie za pomocą sekundomierza stosuje się przy strzelaniu do baterii (pojedynczych dział, moździerzy), zdradzających się błyskiem wystrzałów, dokładnie zauważonych dymów lub szybko powstających obłoków kurzu wskutek wystrzałów. Wcięcie celu dźwiękowego i wcięcie własnych wybuchów wykonuje ta sama osoba. Wstrzeliwanie prowadzi się bezpośrednio po wcięciu celu.

Dla określenia z punktu obserwacyjnego odległości (d) w metrach do celu dźwiękowego bierze się nie mniej niż cztery odczyty sekundomierza, określane od momentu zaobserwowania oznaki zdradzającej wystrzał (uruchomienie sekundomierza), do momentu usłyszenia dźwięku wystrzału (zatrzymanie sekundomierza); średni odczyt sekundomierza mnoży się przez 1000 i otrzymany wynik dzieli się przez 3.

W celu określenia za pomocą sekundomierza uchyleń wybuchów w donośności w metrach od otrzymanego odczytu sekundomierza do wybuchu odejmuje się średni odczyt sekundomierza do celu (d , wyrażone w sekundach), różnicę odczytów sekundomierza mnoży się przez 1000 i otrzymany wynik dzieli się przez 3.

Wstrzeliwanie prowadzi się jednym działem granatem rozpryskowym przy tabelarycznej nastawie zapalnika i przy nastawie poziomnicy powiększonej o 10—20 podziałek w stosunku do obliczonej. Jeżeli teren w rejonie celu jest odkryty, wstrzeliwanie prowadzi się granatem z zapalnikiem natychmiastowym

lub granatem z zapalnikiem z długą zwłoką w celu otrzymania odbitek.

Podczas strzelania granatem rozpryskowym każdej zmianie nastawy celownika powinna odpowiadać odpowiednia zmiana nastawy zapalnika. Przy przejściu do ognia skutecznego po wstrzeliwaniu granatem rozpryskowym średni punkt rozprysków obniża się poziomnicą do poziomu celu o wielkość zmierzonej średniej wysokości rozprysków pomnożonej przez stosunek zamiany.

WSTRZELIWANIE Z DWUBOCZNĄ OBSERWACJĄ I PRZY POMOCY PODODDZIAŁU ROZPOZNANIA DŹWIĘKOWEGO

Pkt 137. Wstrzeliwanie z dwuboczną obserwacją stosuje się wtedy, gdy posiada się współrzędne celu (celu pomocniczego), stanowiska ogniowego i punktów obserwacyjnych określone chociażby w sposób przybliżony.

Pkt 138. Wstrzeliwanie z dwuboczną obserwacją prowadzi się na podstawie pomiarów uchyień wybuchów od celu (celu pomocniczego) z dwóch punktów obserwacyjnych.

Przy wykorzystywaniu do pracy przez dwuboczną obserwację lornet nożycowych i teodolitów kąt wcięcia wybuchów powinien być nie mniejszy niż 1—00.

Obserwatorom wskazuje się punkt celu (celu pomocniczego), na który powinno być naprowadzone skrzyżowanie przyrządów optycznych.

Komendy podawane na stanowisko ogniowe przekazuje się również na punkty dwubocznej obserwacji. O każdym wystrzale uprzedza się punkty dwubocznej obserwacji przekazując im: „Wystrzał“.

Pkt 139. Wstrzeliwanie przy pomocy pododdziału rozpoznania dźwiękowego prowadzi się do celów,

których współrzędne określono „dokładnie“ lub „w przybliżeniu“. W ostatnim wypadku wstrzeliwanie prowadzi ten sam pododdział dźwiękowy, który określił przybliżone współrzędne.

Jeżeli pododdział rozpoznania dźwiękowego określa „dokładne“ współrzędne wybuchów, można prowadzić wstrzeliwanie również do celów milczących, których współrzędne określono za pomocą innych środków.

Wstrzeliwanie celów milczących przy pomocy pododdziału rozpoznania dźwiękowego prowadzi się tylko w tych wypadkach, gdy wstrzeliwanie tego celu innymi sposobami jest niemożliwe.

Wstrzeliwanie prowadzi się granatem z nastawą zapalnika na działanie natychmiastowe.

Pkt 140. Dla prowadzenia wstrzeliwania podaje się pododdziałowi rozpoznania dźwiękowego numer i współrzędne celu, kaliber działa, współrzędne stanowiska ogniowego, nastawę zapalnika i czas lotu pocisku, a w czasie strzelania uprzedza się o wystrzałach.

Pkt 141. Podczas wstrzeliwania z dwuboczną obserwacją i przy pomocy pododdziału rozpoznania dźwiękowego poprawki określa się za pomocą przyrządu do wstrzeliwania (zliczacza) lub sposobem rachunkowym.

Pkt 142. Przy określaniu poprawek sposobem rachunkowym poprawki donośności określa się ze wzoru:

$$\Delta D = \frac{d_2}{\gamma} L - \frac{d_1}{\gamma} P,$$

w którym L i P — uchylenia wybuchów (średnie punktu serii) od celu (celu pomocniczego) odpowiednio z lewego i prawego punktu obserwacyjnego (śred-

ków skrajnych podstaw pomiarowych) wzięte z ich znakami (w prawo — plus, w lewo — minus).

d_2 i d_1 — odległości do celu w metrach odpowiednio z lewego i prawego punktu obserwacyjnego (od środków skrajnych podstaw pomiarowych).

γ — kąt wcięcia w tysięcznych.

Współczynniki $\frac{d_2}{\gamma}$ i $\frac{d_1}{\gamma}$ bierze się z zaokrągleniem

do liczb całkowitych.

Poprawki kierunku wprowadza się tak samo jak przy strzelaniu według znaku uchyień z zastosowaniem stosunku zamiany i wideł bocznych obliczonych dla punktu obserwacyjnego posiadającego mniejszy kąt obserwacji (punktu dwubocznej obserwacji, punktu dowódcy baterii lub środka jednej ze skrajnych podstaw pomiarowych). Widły boczne wprowadza się zwykłym sposobem odpowiednio do poprawki donośności.

Przygotowanie przyrządu do wstrzeliwania (zliczacza) według znaku i wielkości uchyień oraz sposób określania poprawek podany jest w „Instrukcji artylerii. Zastosowanie przyrządów artylerii naziemnej“ i instrukcji załączonej do każdego egzemplarza przyrządu.

Pkt 149. Zamiast słów „o kalibrze armat korpusnych“ napisać „o kalibrze 100 mm“.

Pkt 156. Przyjąć w następującej redakcji:

Podczas wstrzeliwania serią ustopniowaną strzelanie prowadzi się baterią (snop zbieżny) na obliczonej do celu (celu pomocniczego) nastawie odchylenia i na nastawach celownika:

— dla 1—2 prawoskrzydłych dział (moździerzy) zmniejszonych w stosunku do obliczonego celownika o 400 m (pierwsza seria wybuchów);

— dla 1—2 środkowych dział (moździerzy) na celowniku obliczonym (druga seria wybuchów);

— dla 1—2 lewoskrzydłowych dział (moździerzy) powiększonych w stosunku do obliczonego o 400 m (trzecia seria wybuchów).

Na komendę obserwatora lotniczego „Ognia“ daje się kolejno 2—3 salwy bateryjne z odstępem między salwami 10—15 sekund.

I dalej do końca punktu — zgodnie z poprzednim tekstem.

Pkt 175. Przy tworzeniu celu pomocniczego umyślnego (w tym i dźwiękowego) należy wciąć: dla celu naziemnego — nie mniej niż cztery wybuchy; dla celu powietrznego — nie mniej niż sześć wybuchów.

Pkt 176. Cel pomocniczy rzeczywisty wstrzeliwuje się według znaku uchyleń lub według znaku i wielkości uchyleń.

Wstrzeliwanie celu pomocniczego prowadzi się działem (moździerzem); rozpoczyna się je zgodnie z pkt. 77 i doprowadza się do otrzymania półwidłowego obramowania sprawdzonego (pkt 84) lub serii zwierającej sprawdzonej.

Obramowanie uważa się za sprawdzone, jeżeli ma się nie mniej niż dwa wybuchy krótkie na bliższej granicy obramowania i dwa długie na dalszej.

Obramowanie takie uważa się również za sprawdzone, jeżeli na jednej z jego granic otrzyma się tylko jedną obserwację lub kilka obserwacji tego samego znaku, a na drugiej — serię zwierającą niesprawdzoną składającą się nie mniej niż z czterech znaków z przewagą znaków odwrotnych do znaku wybuchu (wybuchów) na pierwszej granicy obramowania.

Serię zwierającą uważa się za sprawdzoną, jeżeli otrzyma się w niej nie mniej niż po dwie obserwacje każdego znaku.

Obramowanie jednowidłowe odnajduje się i dalsze wstrzeliwanie prowadzi się wyznaczając po dwa pociski z szybkością zapewniającą obserwację każdego wybuchu. Jako donośność wstrzelaną do celu pomocniczego przyjmuje się donośność odpowiadającą serii zwierającej sprawdzonej lub środkowi półwidłowego obramowania sprawdzonego.

Wstrzeliwanie celu pomocniczego według znaku i wielkości uchyień doprowadza się do otrzymania uchylenia średniego punktu ostatniej serii nie przekraczającego 50 m w donośności i 0-05 w kierunku. Jako wstrzelane do celu pomocniczego przyjmuje się nastawy otrzymane po wprowadzeniu poprawek do ostatniej serii.

Wstrzeliwanie celu pomocniczego z dział wykonuje się:

— na skali odległościowej z nastawą poziomnicy odpowiadającą kątowni położenia celu i poprawce kąta celownika na kąt położenia celu pomocniczego;

— na skali tysięcznych przy nastawie poziomnicy takiej samej jak podano wyżej lub przy nastawie 30-00; w ostatnim wypadku kąt położenia celu pomocniczego i poprawkę kąta celownika na kąt położenia celu uwzględnia się na skali celownika.

Przy strzelaniu z moździerzy poprawki na różnicę wysokości celu pomocniczego wprowadza się w nastawę celownika (pkt 60).

Pkt 177. Przy tworzeniu celu pomocniczego umyślnego oznacza się na przyrządzie kierowania ogniem, stoliku ogniowym lub mapie punkt i przygotowuje się do niego nastawy początkowe przyrządów celowniczych, a jeżeli trzeba — zapalnika podwójne-

go działania, uwzględniając balistyczne i w miarę możliwości meteorologiczne warunki strzelania.

Kąt położenia celu pomocniczego i poprawkę kąta celownika na kąt położenia celu pomocniczego uwzględnia się na poziomnicy (dla moździerzy — poprawkę na różnicę wysokości wprowadza się do nastawy celownika); przy tworzeniu celu pomocniczego powietrznego powiększa się obliczoną nastawę poziomnicy o 10—20 tysięcznych.

W celu zorientowania przyrządów na punktach dwubocznej obserwacji określa się odczyty na wybranym punkcie.

W razie obsługiwania strzelania przez pluton rozpoznania wzrokowego dowódca plutonu podaje się współrzędne i wysokość celu pomocniczego nad poziomem morza w metrach, a dowódca pododdziału rozpoznania dźwiękowego podaje się dane, wymienione w pkt. 138.

Pkt 178. Przy tworzeniu celu pomocniczego umyślnego pierwszy strzał daje się dla sprawdzenia skierowania przyrządów. Jeżeli pierwszy wybuch ukazał się z boku od wybranego punktu i nie został zaobserwowany przez obserwatorów, wówczas daje się drugi strzał, poprawiając uprzednio nastawy przyrządów celowniczych lub przyrządów obserwacyjnych. Po zameldowaniu z punktów (lub przez dowódcę pododdziału rozpoznania dźwiękowego) o zaobserwowaniu wybuchu daje się serię strzałów (pkt 175) z szybkością umożliwiającą wcięcie każdego wybuchu.

Na podstawie średnich odczytów dwubocznej obserwacji nanosi się na przyrząd kierowania ogniem, stolik ogniowy lub mapę rzut średniego punktu serii wybuchów i określa się do niego odległość topograficzną i topograficzny kąt przeniesienia od kierunku

zasadniczego. Wysokość celu pomocniczego naziemnego określa się z mapy.

Pkt 179 i 180. Skreślić.

Pkt 181. Przy tworzeniu celu pomocniczego powietrznego wysokość rozprysków w tysięcznych mierzy się z punktu dowódcy lub z najbliższego do niego punktu dwubocznej obserwacji za pomocą przyrządu, który ma określone miejsce zera. Pomiary dokonuje się od poziomu przyrządu.

Wysokość celu pomocniczego powietrznego nad poziomem morza w metrach określa się jako sumę wysokości punktu obserwacyjnego i różnicy wysokości celu pomocniczego w stosunku do punktu obserwacyjnego.

Różnicę wysokości celu pomocniczego określa się ze wzoru:

$$\Delta Z_{Cp} = \alpha_{Cp} \cdot 0,001 d,$$

w którym α_{Cp} — średnia wysokość rozprysków w tysięcznych, zmierzona z punktu obserwacyjnego.

Bezwzględna wielkość otrzymanej różnicy wysokości powiększa się o 1/20 (5%).

Pkt 182 i 183. Skreślić.

Pkt 185 i 186. Skreślić.

Pkt 188. Zdania w ppkt. „a“ rozpoczynające się od pierwszego i drugiego myślnika przyjąć w następującej redakcji:

— oblicza się wstrzelany kąt podniesienia jako sumę nastawy celownika w tysięcznych i nastawy poziomnicy zmniejszonej o 30-00;

— na podstawie kąta położenia celu pomocniczego i kąta podniesienia zmniejszonego o wielkość kąta położenia celu pomocniczego określa się poprawkę kąta celownika na kąt położenia celu pomocniczego.

Pkt 214. Ostatnie zdanie w pierwszej rubryce tabeli 5 przyjąć w następującej redakcji: „Większy niż 4 : 1 lub nie mniej niż 4 obserwacje jednego znaku“.

W tym samym punkcie skreślić na str. 132 zdanie rozpoczynające się od słów: „Pierwszą poprawkę do nośności wprowadza się przy tym samym kącie podniesienia“.

Pkt 304. Skreślić na str. 177 zdanie rozpoczynające się od słów: „Jeżeli poprawka dla średniego punktu serii w nastawy do pierwszej serii“.

Pkt 320. Skreślić słowa: „sprawdzonego“ i „nie sprawdzonego“.

ZMIANY DO PROGRAMU STRZELAŃ ARTYLERII NAZIEMNEJ

wyd. 1954 r.

1. Po zmianie pkt. 60 „Programu strzelania artylerii naziemnej“ wyd. 1954 szybkość pracy strzelającego określać jako średni czas zużyty przez strzelającego na przygotowanie i przekazanie kolejnych komend na stanowisko ogniowe do dania strzału.

W celu określenia szybkości pracy strzelającego bierze się średnią arytmetyczną wielkość „poszczególnych czasów pracy“. „Poszczególne czasy pracy“ określa się w następujący sposób:

— jeżeli zapisujący odnotowuje czas ukazania się ostatniego wybuchu serii, przekazania ostatniego odczytu z punktu dwubocznej obserwacji, obserwacji z samolotu (śmigłowca), czas podania komendy „Stój“ przy wcięciu celów ruchomych itp., wówczas w celu określenia „poszczególnego czasu pracy“ odejmuje się czas ukazania się wybuchu od czasu podania komendy „Ognia“ („Ładować“) i otrzymuje się „poszczególne czasy pracy“;

— jeżeli zapisujący odnotowuje czas meldunku „Wystrzał“ („Seria“) przekazywanego ze stanowiska ogniowego, to w celu określenia „poszczególnego czasu pracy“ odejmuje się czas otrzymania meldunku „Wystrzał“ od czasu podania komendy „Ognia“ („Ładować“), po czym od otrzymanej różnicy odejmuje

się czas lotu pocisku i otrzymuje się „poszczególony czas pracy“.

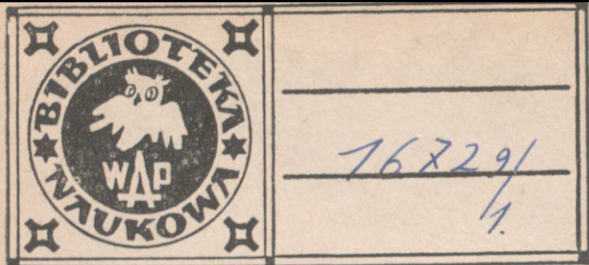
2. Jednocześnie z tym zmienić normy czasu dla oceny szybkości pracy strzelającego (załącznik 3 „Programu strzelań artylerii naziemnej“ wyd. 1954):

	bardzo dobrze	dobrze	dostatecznie
Przy strzelaniu według znaku uchyień oraz przy pomocy samolotu (śmigłowca)	30 sek.	40 sek.	60 sek.
Przy strzelaniu według znaku i wielkości uchyień	45 sek.	65 sek.	85 sek.
Przy strzelaniu do nawodnych celów ruchomych z zakrytego stanowiska ogniowego	50 sek.	60 sek.	70 sek.

3. Uzupełnić uwagi tabeli 3 programu następującym tekstem: „Jeżeli strzelający otrzymał za czas przygotowania danych początkowych ocenę „niedostatecznie“, wówczas nie dopuszcza się go do wstrzeliwania i strzelanie ocenia się „niedostatecznie“.

4. W celu skrócenia ogólnego czasu wykonania zadania ogniowego podczas obezwładniania plutonem (baterią) szybkość ognia nie powinna przekraczać 10 sek. W poszczególnych wypadkach, gdy warunki obserwacji nie pozwalają zachować ustalonej szybkości ognia, kierownik strzelania zezwala powiększyć szybkość do 15—20 sek. Jeżeli strzelający w toku strzelania przekroczył ustaloną szybkość, wówczas ocenę ogólną obniża się o jeden stopień.

76729/
1.